

 Laboratorij za klinično biokemijo in hematologijo	NAVODILO ZUNANJIM NAROČNIKOM ZA ODVZEM, PRIPRAVO IN TRANSPORT VZORCEV (internet)	SOP 305 - 51
		Izdaja: 2 Stran: 1 od 1

Navodila vsebujejo osnovne informacije za strokovno pravilen odvzem in transport bioloških vzorcev, iz katerih bodo izvedene preiskave v Laboratoriju za klinično biokemijo in hematologijo Klinike Golnik. V primeru kakršnihkoli nejasnosti, se pred odvzemu vzorca posvetujte z osebjem laboratorija (kontakt: 04 25 69 422).

Pri naročilu in odvzemu bioloških vzorcev prosimo, da upoštevate stabilnost preiskovanih vzorcev za posamezne vrste preiskav.

Vrste bioloških vzorcev:

Spekter vzorcev, ki jih sprejemamo v preiskovanje je razviden iz seznama preiskav.

Odvzem vzorcev:

Pri odvzemu moramo dobiti biološko reprezentativen vzorec, ki je primeren za laboratorijsko analizo. Odvzem mora biti izveden pravilno, v skladu s priporočili in veljavnimi standardi za posamezno vrsto biološkega vzorca. Vrsta epruvete, v katero odzhamemo vzorec za posamezno preiskavo, je razvidna iz seznama preiskav (obarvanost polja v katerem je navedena vrsta vzorca).

Označevanje vzorcev in naročilo preiskav:

Vsi biološki vzorci morajo biti označeni z identifikacijsko nalepko, ki mora vsebovati najmanj naslednje podatke: priimek in ime preiskovanca ter rojstni datum.

V primeru alikvota je potrebna oznaka vrste biološkega materiala.

Naročilo preiskav se izvede preko ustrezne papirne napotnice, ki mora vsebovati naslednje podatke:

- priimek in ime pacienta,
- datum rojstva in spol pacienta,
- naziv in šifro napotne zdravstvene organizacije,
- priimek, ime in šifro napotnega zdravnika,
- kontaktno telefonsko številko naročnika,
- jasno in čitljivo navedene preiskave za posamezne vrste biološkega materiala, brez uporabe nestandardnih okrajšav,
- datum in uro odvzema vzorca,
- ostale podatke, če so potrebni pri interpretaciji rezultata,
- datum naročila ter žig in podpis naročnika

Priprava vzorcev:

Pred transportom je potrebno vzorce ustrezno pripraviti. Če v seznamu preiskav, pod rubriko "opombe" ni navedeno drugače, vzorce pripravimo na sledeč način:

- Serumsko epruveta (rdeč zamašek): če bo vzorec dostavljen v laboratorij v manj kot 2 urah, centrifugiranje ni potrebno. V nasprotnem primeru je potrebno kri centrifugirati, po navodilih proizvajalca epruвет. **Serum moramo nato ločiti od krvnih celic. Odpipetiramo ga v ustrezno označeno sekundarno epruveto (brez dodatkov) in jo pošljemo v laboratorij.**
- Serumsko gelsko epruveta (rumen zamašek): če bo vzorec dostavljen v laboratorij v manj kot 2 urah, centrifugiranje ni potrebno. V nasprotnem primeru je potrebno kri centrifugirati po navodilih proizvajalca epruвет.

Veljaven od: 2.2.2018	Pripravil: N. Karakaš	Pregledal: P. Meško Brguljan	Odobril: P. Meško Brguljan
Dokumenti soobvladovani računalniško. Na papir natisnjeni dokumenti predstavljajo kopijo. V primeru razlik med dokumenti se uporabi izvorni dokument (elektronski ali pisni overjeni dokument), ki se nahaja pri skrbniku dokumenta.			

SOP 305 - 51	Izdaja: 2	NAVODILO ZUNANJIM NAROČNIKOM ZA ODVZEM, PRIPRAVO IN TRANSPORT VZORCEV (internet)	Stran 2 od 2
--------------	-----------	---	--------------

- Plazemska epruveta (siv zamašek - inhibitor glikolize): če bo vzorec dostavljen v laboratorij v manj kot 90 minutah, centrifugiranje ni potrebno. V nasprotnem primeru je potrebno kri centrifugirati po navodilih proizvajalca epruвет. **Plazmo moramo nato ločiti od krvnih celic. Odpipetiramo jo v ustrezno označeno sekundarno epruveto (brez dodatkov) in jo pošljemo v laboratorij.**
- Plazemska epruveta (moder zamašek – Na citrat): centrifugiramo po navodilih proizvajalca epruвет.
- Plazemska epruveta (vijoličen zamašek - EDTA): predpriprava ni potrebna.
- Vzorci za osnovno urinsko analizo: prenos vzorca iz lončka v ustrezno urinsko epruveto.

Transport vzorcev:

Diagnostični vzorci morajo do laboratorija prispeti pravočasno in na način, da se lahko opravijo zahtevani laboratorijski postopki. Med prenosom od mesta odvzema do laboratorija, lahko razmere v kakršnih je vzorec, povzročijo nekatere biološke in kemijske spremembe, ki vplivajo na obstojnost vzorca in s tem na rezultat laboratorijske preiskave.

Tekom prenosa temperatura ne sme presegati 25°C, določeni vzorci pa morajo biti transportirani na hladnem oz. zamrznjeni (razvidno iz seznama preiskav).